Ч. 161. Четвер 27 липня (9 серпня) 1906. Рік XVI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Фінляндска конституция. — З полудневої Африки. — Події в Росиї.

Дня 20 липня цар підписав новий статут Фінляндиї, а оголошено его дня 25 липня. Після того статута передовсім не сьміє бути введений ніякий закон без ухвали сойму. Доси вибирали до сойму три куриї, отже в соймі були три палати: шляхотска, духовеньская, міщаньска і хлопска. На спільне засіданє сходили ся они лише для вислуханя престольної промови, або при нагоді якогось торжества. Кожда палата працювала окремо; палати зносили ся з собою при помочи „тальманів“ (маршалків). Ухвали були доперва тоді правосильні, коли приняли їх однозвучно всі палати. При такій орґанізациї росийскому правительству було дуже легко спаралїжувати діяльність сойму. Посваривши Шведів, котрі давали шляхотску палату, з Фінами, котрі давали палату хлопску, росийске правительство знівечило цілу конституцию і зачало Фінляндию русифікувати. Погром Росиї в Манджуриї і загальна революция росийска знівечила всі плоди русифікацийної роботи в Фінляндиї і дала Фінляндиї нову, демократичну конституцию. Право голосу при виборах до сойму мають всі горожани Фінляндиї, так мужчини як і жінки, котрі від трех літ живуть в краю. Фінляндия єсть отже першим краєм в Европі, в котрім і жінки мають право голосу. Посли не присягають, лише маршалок і его заступник складають перед ґенерал-ґубернатором яко представителем царя і перед соймом приреченє, що кермуючи нарадами, будуть шанувати права великого князя (царя), сойму і краю.

Доси цар скликував сойм на надзвичайні сесиї, коли сам хотів, а на звичайні раз на три роки і міг кождої хвилї замкнути сесию. В новім статуті є постанова, що звичайна сесия збирає ся обовязково що року 1 лютого і мусить тревати найменше 90 днів. Надзвичайні сесиї цар може скликувати лише для одної, з гори означеної справи. Сойм, вибираний на три роки, буде складати ся з 200 послів, відвічальних за свої промови в соймі лише перед соймом, котрий може виключити посла з засідань на два тиждні, може відобрати ему мандат, або в разі потреби навіть его віддати судови. Посли будуть діставати дієти по 15 фіньских марок денно, але річно не можуть дістати більше, ніж 1400 марок. За неприсутність на засіданях без оправданої причини і без дозволу палати, посли платять кару по 30 марок за кожде опущене засіданє. Посольский мандат треває від хвилї, коли оголошено результатт виборів, аж до хвилї, в котрій в тім самім дневнику буде оголошений результат слїдуючих виборів. Перші вибори після того нового статута відбудуть ся 1 жовтня сего року. До сойму належать всі краєві справи, окрім войскових. Урядовими язиками сойму і всїх фінляндских властий суть шведский і фіньский.

Населенє бувшої републики Ораньскої в полудневій Африці запротестувало против внесень анґлїйского правительства, після котрих лише Трансваль має одержати конституцию. Оранцї покликують ся при тім на послїдну престольну бесїду, котра заключала заяву, що бувша републяка Ораньска одержить цїлком ті самі права що Трансваль. В Трансвали зачне конституция обовязувати з початком слїдуючого року. В конституцийнім патенті буде уміщене застереженє, що анґлїйске правительство не буде мати права до переводженя змін в тій конституциї ані до еї цїлковитого знесеня.

2)

ФРОЗА.

(З француского — Кармен Сільви).

(Дальше).

Коли вступила до хати, він опять звернув до неї своє лице, що знов наповнило еї обридженєм. Щож було діяти? Він все був такий самий.

— Чи там на дворі хорошо? — сказав він. — Ох, як би я хотів бути на дворі, на снїгу!

— До чого таке говоренє! — відповіла Фроза — таж на дворі зимно і ти сейчас захорував би.

— Коби то в хаті не було так горячо. Тут все так душно і тому кров бурить ся мені в голові.

Фроза отворила половину вікна на другім кінци комнати. Видихувана пара переміняла ся під впливом студеної струї воздуха в мраку.

— Ох! — стогнав Матес — не відчиняй нараз всїх вікон, бо дуже зимно! Ти все занадто спішиш ся.

Як се могло статись, що того дня для Матеса все було невинноснимм? Від довшого часу він став таким нудним, що она, доглядаючи его, мусїла все здобуватись як коло дитини на найбільшу терпеливість. Нинї она перший раз не могла вже стерпіти. З того робила собі докори, але оно так було, а Фроза була надто щирою, щоби того не признати. Сама причина лишилась для неї тайною. Она думала, що завтра пійде лучше. На жаль, не полїпшилось. Він сердив ся щораз більше, притім ставав щораз більше вразливійшим, або роздразненим, коли она уникала его пестощів.

— Коби він знав, який він, то певно дав би менї спокій!

В ночи хотїла забути на его теперішний вигляд, а бачити его таким, яким він колись був, з дивною падією, що він справдї ще може статись таким. Але ночи приносили їй ще поганїйші образи; она бачила его ще більше страшним, так, що майже его боялась. Від нічного стороженя не могла вже здобутись на добрий сон, а Матес, котрому бездїльність також сон відняла і для котрого день і ніч були однакові, будив еї безпастанно. — Коби она була знала, що то значить нервовість, то була-б зрозуміла его положенє. Але она сама для себе була загадкою, а борба ставалась тяжшою з дня на день. На сьвіжім гірскім воздусї розбурхані нерви не втихомирять ся; противно, они бурять ся що день більше. Ані праця, ані сьвіжий воздух там нічого не вдіють.

Тих двоє дїтий робили собі житє нестерпним і кожде з них чуло страшний гнів против другого, що стались так лихими. Слїпий мстив ся безчисленними лайками, що обурювали еї чимраз більше, причім его вигляд ставав ся ще більше відразливим. Его безнастанні жалї були так страшні, що она часто закривала собі уха, аби їх не чути. Тисяч і тисяч разів він розпочинав ту саму історию, що Бернт до него стрілив і зробив се нарочно із злоби та заздрости, задля Фрози. Тодї повставала у него думка пімсти і безсильна лють, що не міг пімститись. Сейчас будилась також заздрість. Фроза не була вже для него сердечною. Она ставалась для него холодною, місто его любити, она лиш милосердилась над нещасним.

Одного дня, заки она змогла оборонитись, він вхопив еї за рамена і потермосив нею. Був ще знесилений, однак она так перестрашилась, що навіть не думала вирвати від него. Далась дальше термосити. Але дві грубі сльози, котрих не могла спинити, упали на еї хустку.

— Я па се не заслужила! — сказала тихо, стараючись укрити дрожанє свого голосу.

Совість обізвала ся. Він лишив еї, і на слїпо почав шукати свого крісла. Фроза завела его там. Він держав еї сильно за руку, так сильно, що она не могла еї вирвати. Другою рукою крадьком втирала сльози, що безнастанно текли по еї лици.

— Ох, коби я лише міг видїти! — заговорив Матес, застискаючи зуби. Але, так, як тепер, Бернт може приходити собі двайцять разів, а ти все скажеш, що се пастух або дїйниця. Щож я можу о тім знати, я, нещасний калїка! Ти бігаєш до него і жартуєш собі з мене! Я вже чув, як ти сьміялась там па дворі, не раз ані два рази!

Гнїв запалав в очах Фрози.

— Я не сьміялась нїколи — мовила она сумним голосом — се були иньші люди. Ти маєш ніжний слух, однак є богато такого, що ти зле розумієш. Менї навіть не снилось про Бернта. Як би я була его любила, то вийшла би за него, не за тебе.

Она суворо проговорила ті слова і ему зробилось еї жаль. Хотів ніжностию направити се, що зробив. Однак Фроза вирвалась від него і вийшла. Стояла непорушно, заложивши руки на грудех і зморщивши брови, під липою, що розвішувала над нею прозорі тїни

В Росиї здержуєся уперто чутка про проголошенє там войскової диктатури. Кажуть, що на послїдній радї мінїстрів ухвалено надзвичайні зарядженя. Один з досьвіднійших ґенералів має бути іменований шефом всїх войскових і цивільних властий в петербурґскій ґубернїї. Всюди, де лиш проявлять ся розрухи, має бути проголошений стан облоги. Аж тепер розпічне ся правительственний терор. Ґенерал Линевич, котрому цар безусловно довіряє, має бути сими днями іменований шефом всїх оружних сил, не виключаючи і маринарки. Артилєристи і корпус саперів, між котрими єсть богато бунтівників, мають бути цїлком зреорґанїзовані. — „Lokal Anzeiger" доносить з Москви, що 300 участників послїдного бунту засуджено на смерть і присуд вже виконано. Між засудженими єсть богато цивільних осіб, а серед них і бувший посол до думи Михайличенко, при котрім найдено плян кріпости. Воєнний суд буде ще цїлий тиждень радити.

Супротив донесень заграничних часописий, немов би кількох полїтиків відмовило вступленя до кабінету Столипина, оповіщує урядова „Петербурґска аґентия" такий комунїкат: По розвязаню Думи і по оповіщеню царского манїфесту з обітницею, що цар Николай хоче перевести реформи, уважало правительство природною річию предложити обнятє опорожнених мінїстеріяльних тек полїтикам, котрі до своєї проґрами приймили переведене реформи в дорозї законній. Правительство уважало утворене кабінету і полїтичну проґраму, яку наміряло перенести, за річ забезпечену. Тимчасом та справа стрітила перепони, независимо від волї правительства і тих полїтиків. Они хотїли утворити ґрупу, котра мала увійти в склад кабінету. То не повело ся. Львова і Ґучкова приймив цар на довшій авдиєнциї, однако оба они заявили, що із становища мирного переведеня реформи були би більше пожиточні в своїм звичайнім обсязї діланя, котрий вимагає зужиткованя всїх зрілих суспільних сил. Правительство треває дальше в намірі привернення ладу в енерґічний і рішучий спосіб, а розпоряджає достаточною силою і средствами, аби ту цїль осягнути. Зрілі реформи, котрі мають в законодатній дорозї перевести ся, приготовлює правительство з енерґією і рішучостию і уведе їх в житє в законних межах безпроволочно.

З дїяльности наукового товариства ім. Шевченка в р. 1905.

Зі справозданя виділу наводимо уступ, з котрого можна пересьвідчити ся про загальний розвій товариства і дїяльність виділу з минувшого року.

В 1904 р. ухвалено новий статут товариства і сего року відбували ся на его підставі вибори до виділу. Головою вибрано на ново проф. Мих. Грушевского, що заступав у виділї також історично-фільософічну секцию; від фільольоґічної секциї входив до виділу др. Ів. Франко, від прир. мат. лїкарскої др. Евген Озаркевич. Крім того увійшли з вибору загальних зборів до виділу яко члени: Кароль Бандрівский, Володимир Гнатюк, др. Денис Лукіянович, Михайло Мочульский, Кость Панькївский, др. Кирило Студиньский і Іван Ясеницкий; яко заступники членів: др. Евген Бурачиньский, Павло Волосєнка, др. Ярослав Грушкевич, др. Петро Рондяк. Новий виділ уконституував ся на засїданю дня 24 цьвітня.

Найбільшу вагу прикладав виділ до того, аби буджет товариства мав рівновагу, що й повело ся єму в повні, бо білянс замкнено хоч із невисокою, але все таки з надвишкою. Особливаж увага була звернена на буджет наукових видань, якій в 1905 р. показала ся потреба підвисшити з уваги, що збільшено „Записки", збірники секций та з'орґанїзовано археоґрафічну експедицию з членів товариства, що має перевести студиї по ріжних архівах і зібрати материяли для публікациї документів до історії козаччини. Той буджет представляє ся ось як:

	Рік 1905.	Рік 1904.
Записки	11.000 К.	10.000 К.
Збірники секций . . .	9.500 „	8.000 „
Археоґрафічна комісия .	4.500 „	3.000 „
Етноґрафічна комісия .	6.400 „	6.400 „
Етноґрафічні екскурсиї .	1.000 „	1.000 „
Правнича комісия . .	3.000 „	3.000 „
Історична бібліотека . .	1.500 „	1.000 „
Хроніка	1.400 „	1.400 „
Літ. Наук. Вістник (можливий недобір) . . .	1.000 „	1.600 „
Бібліотека і музей . .	4.000 „	4.000 „
Стипендиї і запомоги .	3.600 „	2.600 „
Адміністрация	7.000 „	7.000 „
Разом . .	53.900 К.	49.000 К.

На покритє того буджету дістало Товариство ось які краєві і державні підмоги:

Від мінїстерства:

	Рік 1905.	Рік 1904.
На виданя	6.000 К.	6.000 К
Археоґр. комісиї на досліди (однораз.)	2.000 „	— „
На „Укр.-руску Бібліотеку" (однораз.) . . .	2.000 „	— „
Від сойму:		
На виданя (загально) .	4.500 „	4.000 „
Археоґраф. комісиї на виданя	3.500 „	3.000 „
Етноґр. комісиї на виданя	1.000 „	1.000 „
Етноґр. комісиї на екскурсиї	1.000 „	1.000 „
На Руску Істор. Бібліотеку	1.000 „	1.000 „
Разом . .	21.000 К.	16.000 К.

Як видно з обох зіставлень, буджету і підмог, ріжниця між ними дуже значна і тепер буде зрозуміло, чому виділ мусів прикладати богато стараня, аби буджет був в рівновазї, бо все, що перевисшало суму підмог на наукові цїли, мусїв покривати з власних засобів. А ті засоби мусїли добувати з підприємств, які стоять під его зарядом і які були також предметом пильних старань поодиноких членів виділу.

(Дальше буде).

Новинки.

Львів, дня 8-го серпня 1906.

— Преосьв. епископ Константин Чехович повернув з купелїв до Перемишля.

— Вісти з епархії перемиської. Презенти дістали оо.: Інокентий Рудавский на Монастир,

снїгу і своїми блискучими, під тягаром зігнутими галузками легко дотикала єї волося так, що дрібні хрусталики чіпались єї темних кучерів, котрі зраджували єї гнїв.

Надійшла одна сусїдка.

— Ну, і щож там чувати у вас? — сказала она, кладучи руку на кошик, що его несла в рівновазї на своїй голові.

— А щож може дїяти ся? — відповіла Фроза. — Він слїпий!

— Ох, мій Боже, так! Се дуже сумно, але він з того вийде.

— Він з того вийде? — Гіркий сьміх задрожав на єї губах і зачеркнув ніжний рівчик аж до нїздря носа.

— Алеж так, вірте менї, панї Матес, можна навикнути і до слїпого, а як діточки будуть скакати коло него, то час не буде такий довгий анї для вас анї для него.

— Дїти? Я не хочу дїтий, я не потребую дїтий!

Фроза проговорила так нагло, що сусїдка глянула на неї із здивованєм, а відтак додала:

— Бернт все такий сумний...

Фроза мовчала.

— Він такий сумний, як би зійшов з розуму.

— Він нїколи не був таким.

Сусїдка немов нїчого не чула і говорила дальше:

— Він всьо дав би, коби лиш вас побачити і перепросити.

— Як би він сего не зробив навмисне, то я не мала-б нїчого проти него; але що він зробив то навмисне, то най єму сам Пан Біг в небі не простить того!

— Навмисне! Щож ви гадаєте?

— Матес так гадає.

— А! Матес! Дивіть но ви! — сказала сусїдка і недобрий усьміх пробіг по єї лици, так що Фроза почервонїла і насупилась, підчас коли губи і ніс сусїдки посинїли від зимна.

— Ох, Матес! — сказала она ще раз протяжним голосом. Ще того самого вечера цїле село знало, що думав Матес. Фроза сейчас пізнала се по цїкавих поглядах, які єї переслїдували. Волїла-б була язик собі вирвати, заким сказала се до сусїдки. і стала ще більше сумовита.

— Лише не дїтий! — говорила собі безнастанно, заломлюючи пальцї аж до утоми. — Мій Боже, лише жадних дїтий!

І тодї справдї стала бажати дїтий; хотїла розпростерти рамена перед себе і притиснути одно до своїх грудий, але все повторюючи: — Передовсїм жадних дїтий! Скорше умерти!

Днї ставали все довші а ночи все страшнїйші. Одної ночи Матес потермосив єї за коси в приступі тої безглуздої заздрости, що его мучила. Раз він замахнув ся палицею на неї, але на щастє ударив по воздусї. Фроза відскочила на бік. Коли згадано імя Бернта, она все мусїла урвати нитку, веретено йшло навпаки і прядиво путалось. Він мав лише дві теми до розмови: его слїпота і Бернт. Чим дальше говорив, тим більше зворушував ся, его жалї ставали все більше гіркі, а напади лютости все сильнїйші.

Фроза часто втїкала на двір, але як вернула, то було ще гірше: Матес докоряв їй, що опускає его нещасного, а сама бігає по улицях як та безвстидниця! Що-б єї укарати, він брав єї за коси і держав єї так цїлими годинами. Она з початку силувала ся увільнитись з его рук, жартуючи з ним, потім просила его лагідно, відтак сердилась, а вкінци попадала в дитинячий страх перед безсильним калїкою, що держав єї зовсїм в своїй власти і міг єї мучити до схочу. Коли Матес замітив, що она була зовсїм безсильна і без волї, робив ся трохи сердечним. Однак она зненавиділа его від того дня, коли то вперве у него по приступі сердечности слїдувала брутальність; горда душа все ненавидить, коли пізнає страх. Она хотїла кинутись в глубину Тамини. Бояла ся слїпого так дуже, що справдї заслугувала на співчутє. Матес не був уже для неї мужем, але чужою людиною, що викликувала страх. Коли єї кликав, колїна у неї дрожали; она старалась не наближати ся до него, але він домагав ся єї прислуги. Впрочім умів винаходити ріжні потреби, аби лише не дати їй віддалитись. Фроза питала сама себе, де подїлась єї колишна любов. Знала добре, що его дуже любила; але тепер всьо то минуло.

— Ах, коби той Бернт мене був убив, — говорив Матес — тодї ти була-б позбулась мене!

(Дальше буде).

Иос. Гамерский на Залуж, Мирон Черлюнчакевич на Крукеничі, Антоний Слоньский на Михалевичі, дек. дрогобицкого, Іван Дуркот (з Рихвалда) на Сгібно. — До кап. інституциї завізвані оо. Ігнатий Мохнацкий на Войткову, Мирослав Устияновский на Смерек. — Сотрудництво в Ляшках мур. дістав о. Юл. Адриянович.

— **Репертуар руского театру** в Підволочисках (Саля огневої сторожи. — Початок 8 вечером. Абонамент на 6 вистав під ряд 10 К. — Білети продає зелізнича реставрация): — В середу 8 серп. „Галька“, опера в 4 діях Станислава Монюшка. Музика войскова 55 пп. Нова вистава. — В четвер 9 „Пташник з Тироля“, оперетка в 3 діях Цельлера. — В суботу 12 „Жидівка вихрестка“, драма. — В неділю 12 „Наймичка“, народний образ в 5 діях Карпенка Карого.

— **Дар маршалка Оями.** На початку сего року вислав будапештеньский мешканець Ігнатій Шварц японьскому маршалкови Оямі в дарунку шаблю Наполеона І, що була его власностию. Тоді дякуючи ему за дар, ще написав Ояма Шварцови, що із своеї сторони пішле також дар. Сими днями одержав Шварц від японьского посольства іменем маршалка Оями японьску почетну шаблю, котра дуже штучно вироблена і має велику вартість.

— **Град.** Пишуть із Станиславівщини: В суботу д. 5 с. м. надтягла на село Чернїїв, повіта станиславівского, градова туча і знищила до крихти всю надію селянина. З початку сипав град величини волоского оріха, а потому дійшов до величини кулака. Парід по поли кричав, бо не мав де подїти ся; худоба ревіла, ховаючи голови в конюці сїна і полукіпки. Заяцї поубивало, а також богато птиць і дробу; оден кінь погиб на місци.

— **Утеча обманця.** З Тернополя доносять, що відси утїк Еміль Май (Мау), управляючий тамошною філїєю сполучених австрийских товариств плавби Austro-Americana, спроневіривши значні грошеві суми. Май так довершував обманьства, що побирав від емігрантів гроші, але не видавав корабельних карт, лиш виправляв їх до Ротердаму, запевнюючи їх, що там дістануть карти. Австрийский консул в Ротердамі повідомив недавно тернопільский магістрат, що в Ротердамі 15 емігрантів чекає вже 6 недїль на карти зелїзничі від Мая. Під напором магістрату Май відослав тим емігрантам гроші, але тимчасом в Ротердаму, Гамбурґа і инших портів стали надходити такі самі скарги, і Май не чекаючи наслідків, утїк. Той Май загнав богато емігрантів в страшну нужду. Полишив він в Тернополи великі довги.

— **Сила тьми.** Підчас пожежі в Сизрани, в котрій около 200 людий стратило жите а 30.000 ціле своє майно, стала ся одна подія, котра показує як найвагляднїйше, яка дич у людий, де панує сила тьми. Горів паровий млин, а огонь обняв був вже й часть машинову. Величезний товп людий, що збігла ся коло млина не ратувати лиш дивити ся на огонь, не приходило й на думку, що може настати вибух парових кітлів. Лиш один студент подумав о тім і почав взивати людий, щоби відступили ся і розходили ся, бо може бути нещастє. Нараз роздав ся глухий гук; то пара кітли розсадила. Страшний переполох пішов по людех, але й рівночасно сила тьми піддала їм гадку: То студент бомбу кинув! — крикнув хтось із товпи. Того було досить. Сотки рук витягнули ся до нещасливого студента, котрий остерігав товпу від нещастя, вхопили его і кинули в огонь та живцем его спалили; ніхто й пальцем не рушив в его обороні...

— **Великий процес пачкарский** розпочав ся в Турині в Італії. На лаві обжалованих засїло 34 мужчин і 1 жінка, а між тими урядники від зелїзниці, властителї гостинниць, великі промисловцї і властителї більшої посїлости, котрі всї разом творили велику спілку пачкарску, що від двох літ, як то можна було доказати, а здає ся що від далеко довшого часу, ваймала ся знаменито зорґанізованим пачкарством і перекрадала через границю шовкові товари з Франциї до Італії. Вартість товарів, які без оплати мита перевезено через італїйську границю виносить мілїони. Що можна було так довго перепачковувати товари, дасть ся лиш тим пояснити, що сею роботою займали ся майже всї низші урядники від зелїзниці на француско-італїйськім шляху аж до Модани. Урядникови митовому Буффа в Модані впало було вже давно в очи (а може ему за мало оплачували ся?), що до французского уряду почтового в Модані приходить множество шовкових річий призначених для Модани і охрестности. Годї було повірити, щоби мале місточко з кількома маленькими і бідними селами з ужитковувало таку масу шовку і зараз стало ясно, що всї тоті матерії призначені до Італії, та що їх хтось переносить через границю. Розходилось тепер о то, щоби вишукати дорогу, котрою тоті товари переносять. Заведено отже строгий і тайний надзір і остаточно дало ся вислїдити, що всї тоті товари перевозять зелїзницею через границю. Підплачені кондуктори і машинїсти забирали пакети на льокомотиву і на тендер а переїхавши відтак через комору, викидали їх на шлях, де їх знов збирали урядники зелїзничі і переховували у себе. Так перепачковуваний товар доставляла італїяньским купцям якась пані Клерінда Ізіде Марра, котра тепер знаходить ся також на лаві обжалованих. Шовкові матерії висилали по найбільшій части великі ліоньскі фабриканти шовкових материй.

— **Про кріпость Свеаборґ** пишуть ще: Хто з Віборґа або із Ебо морем їде до Гельзинґфорса, той видить живописний образ краю. Коли лучить ся так, що то красний літний день, то перед очами подорожного видніє ся Балтийске море спокійне і тихе. Всюди піднимають ся понад синїй уровень моря ґранітові острови. Сіра їх краска відбиває приятно від темно-зелених управних оаз, які рука пильного Фіна відбила в поті чола скупій природі. Та не все тут таке веселе і любе. Оттї білі вежі з золотими банями, що сьвітять ся з вижин півострова Скатуден далеко в море між острови, тоті грізні будівлї кріпости, що замикають залив від сьвіта, пригадують, що ту мало що не сто літ тому назад загнїздив ся двоголовий російский орел. Дивна і у великій мірі поучаюча єсть історія кріпости Свеаборґа. Она доказує знову як найнагляднїйше, що годї охоронити край і державу, хочби й як сильними кріпостями від зовнїшного і внутрішного ворога, скоро народи мають причину бути невдоволеними своїм правительством. Від 1743 будували Шведи сю кріпость та видали на ту роботу величезні суми. На конець по більше як пятьдесяти роках будованя надійшла пора іспиту. Ціла Фінляндия аж до Торнео знайшла ся в руках Росиян. — Лиш ще кріпость Свеаборґ ставить опір ворогови. Коби ще два три місяці держала ся кріпость а може би все ще змінило ся і Фінляндия вернула би знову до Швециї. В сїй критичній хвили вислав комендант росийского войска облогового, ґенерал Зухтелен, рубель в дорогу. То помогло, бо й Шведи не годили ся з полїтикою свого короля. Без проливу крови дістала ся кріпость Свеаборґ з двома тисячами пушок і величезним матеріялом военним в руки Росиян. Від сего часу кріпость ще більше скріплено і перебудовано на новий лад. Але мілїони, які стягнено з народу, не вийшли в хосен анї російскій державі, анї російскому народови; причинили ся лиш до того, щоби збільшити невдоволенє мас народу.

Телеґрами.

Москва 8 серпня. Страйк треба уважати за зовсїм неудачний внаслїдок зарядженя полиції і начальника міста. Заходи аґітаторів здержати робітників від роботи не удали ся. Аґітаторів арештовано. Число страйкуючих нинї зменшило ся. З 200.000 робітників в Москві застановило роботу 20.000, в тім числї 10.000 самих друкарів.

Риґа 8 серпня. (П. Аг.). На однім із стоячих тут кораблів шкільних увязнено 60 моряків. Вість в часописях, що зорґанізувала ся тут рада делеґатів робітничих, щоби обняти провід в страйку, досї урядово не потверджена.

Юзівка 8 серпня. (П. Аг.). Крім двох копалень французского товариства приступлено до роботи у всїх инших копальнях. Сподівають ся, що завтра розпічне ся робота також і в тих двох копальнях. Страйк у французскім товаристві минає спокійно.

Одеса 8 серпня. Росийске товариство пароходної плавби орґанізує подорож з Одеси до Ню-Йорку. Перший пароход відійде з початком жовтня. Час подорожи має тревати 22 днїв.

Ґенуа 8 серпня. Залога парохода „Буда“, котрий єсть власностию угорско-хорватского товариства плавби, а котрий вчера приплив до тутешного порту, розповідає, що сей пароход ратував розбитків із „Сіріо“ і забрав 100 виратованих, щоби їх завезти на іспаньске побереже. Капітан „Буди“ заперечує вість, мовби підчас ратованя прийшло до бійки; каже дальше, що еміґранти, котрі глотили ся на переді корабля, держали ся досить спокійно. Потапаючий корабель представляв страшний вид. Капітан корабля „Сіріо“ не хотів з него уступити ся і треба его було на силу звідтам забрати. Робота ратункова вела ся три години.

Мадрид 8 серпня. Після урядового звіту о катастрофі на „Сіріо“ брак 328 подорожних а в тім числї й 14 моряків.

Константинополь 8 серпня. На турецкім корабли перевозовім, котрий виїхав з Трапезунта до Ємена з рекрутами, вибух бунт; внаслїдок того корабель мусів вернути назад до Трапезунту.

Ріо де Жанейро 8 серпня. Панамериканьский конґрес приняв внесенє, після котрого панамериканьскі делеґати на мирову конференцию в Газі одержали порученє підпирати всякі предложеня що до установленя межинародного трибуналу мирового.

Господарство, промисл і торговля.

— **Цїна збіжа у Львові дня 7 серпня:** Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 7·60 до 7·85; **жито** 5·40 до 5·70; **овес** 7·60 до 8·—; **ячмінь пашний** 6·— до 6·50; **ячмінь броварний** 0·— до 0·—; **ріпак** —·— до —·—; **льнянка** —·— до —·—; **горох** до варення 8·50 до 9·—; **вика** 0·— до 0·—; **бобик** 0·— до 0·—; **гречка** —·— до —·—; **кукурудза** стара —·— до —·—; **хміль за 56 кільо** —·— до —·—; **конюшина червона** —·— до —·—; **конюшина біла** —·— до —·—; **конюшина шведска** —·— до —·—; **тимотка** —·— до —·—.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).